

”Det ser ud som om du har det ad h..... til – skal vi to ikke tage en kop kaffe, eller hvad?”

Sara er daglig leder af genbrugsstationen ReUse, som ligger på Skovgaardsgade nær Ringgadebroen. Via virksomhedscenter Godsbanen har hun/har hun haft 12 ledige i virksomhedspraktik, og jeg har været tilknyttet dem alle som vejleder. Der har været både ressourcestærke og mindre ressourcestærke praktikanter, og det har været en blanding af sygedagpengesager og kontanthjælpssager (fra alle aldersgrupper). Jeg har aftalt at mødes med Sara over en kop kaffe i Spiselaugget på Godsbanen, for at høre hvordan hun oplever selve arbejdet med praktikanterne, og samtidig også vores samarbejde generelt.

Det er gennem samtalen tydeligt at Sara er lægger meget i og sætter stor pris på at arbejde med mennesker. Pga. karakteren af de arbejdsopgaver, der er flest af på ReUse (tømning af containere med indkomne genbrugseffekter, sortering og opstilling af effekterne i udstillingscontainere o. lign.) er det nødvendigt at praktikanterne ikke har for store fysiske udfordringer – der er en del tunge løft og i det hele taget mest fysiske arbejdsopgaver, og det er derfor svært at planlægge hverdagen efter eventuelle skader i f.eks. ryg eller knæ:

Nede ved os har vi nemmere ved at håndtere få timer, fordi du har ”slået dig inde i hovedet”, ift. at have været fuldstændig ude af systemet i rigtig, rigtig lang tid. Fordi vi altså har de arbejdsopgaver, vi har. De skal være fungerende på et eller andet niveau, for at kunne være på ReUse. Det betyder ikke at vi ikke har nogen, som er rigtig ringe, på de områder hvor de er udfordrede...

Det er meget forskelligt hvilke udfordringer, praktikanterne har, men oftest er der meget på spil samtidigt – f.eks. helbredsmæssigt, socialt, økonomisk, eller ift. bolig.

Udfordringerne – de svære snakke

Sara fortæller at det, der ofte er brug for ift. praktikanterne, er daglige snakke – om både stort og småt. Der er ofte mange ting, der fylder og som er udfordrende, når økonomien er stram og systemet og dets krav presser på. At tage de svære snakke er ikke noget, Sara er bange for – men det tager tid og det kan også fylde rent personligt, siger hun:

Og man tænker over det, ikke? Men til gengæld er det jo også helt vildt fedt at få taget de dér snakke, øh, når de går godt. Og få opbygget denne her fortrolighed og få taget de hér snakke med de hér mennesker –

så der er en velvilje fra begge sider ift. at man gerne vil hinanden. Og gerne vil udvikle sammen. For der er jo mange af dem, der også kommer ned til mig og tænker: "Nå, nå – jeg skal bare være her et par måneder, og så skal jeg videre. Jeg ved i virkeligheden ikke rigtig hvad det er der foregår, og min skæbne er overladt til jobcentret – de kaster mig rundt fra ting til ting", ikke? Jeg tror at noget af det, som er svært, men som også giver noget rigtigt nede ved mig, det er dét her med at tage de dér samtaler, og turde at spørge: "Det ser ud som om du har det ad helvede til – skal vi to ikke tage en kop kaffe, eller hvad?"

Sara oplever at det, der skal til for at få de gode snakke - de snakke, der på sigt virkelig kan være med til at flytte noget -, er at man viser interesse. At man giver lidt af sig selv, og viser at man er der.

Jeg tror nogle gange at nogle af praktikanterne på en eller anden måde kan føle sig meget som en "case", det er sådan nogle personlige ting, der bliver snakket om, ikke? Det er jo sådan det er. Og jeg oplever også at jeg vader direkte ind i dem, og siger: "Nåh, men hvad er det egentlig, der foregår med dig?" Og så svarer de sådan: "Jamen det er sådan lidt...", og så åbner de mere op senere hen, når de finder ud af at jeg godt gider, og at man godt kan snakke med mig.

At kunne få skuldrene ned og at være det rigtige sted

Det, Sara umiddelbart føler kan fylde mest i praktikforløbene, er tidspresset – at der lovgivningsmæssigt er grænser for hvor lange virksomhedspraktikkerne kan vare. Som udgangspunkt etableres virksomhedspraktikkerne gennem virksomhedscentret for 13 uger ad gangen, eventuelt med mulighed for forlængelse. Sara oplever at det giver praktikanterne en ro, der er nødvendigt for at de for alvor kan arbejde sig fremad, hvis de tidligt i praktikforløbet får at vide at de kan være det samme sted i nogen tid:

For mig handler det også om at give noget ro til de hér folk, så de ikke skal skifte deres hverdag hele tiden. Men at give dem et sted, hvor vi så kan begynde at arbejde sammen, ikke? Selvfølgelig er det også lidt for mig, i forhold til at de jo... at det bliver længere tid. Man bruger jo noget tid på at sætte dem ind i hvordan arbejdet foregår, så det er klart at det er fedt hvis de så kan være med til det i længere tid. Men grundlæggende så er det fælles, jeg hører, fra alle de praktikanter jeg har fået forlænget - og gerne tidligt i processen, når vi er begyndt at snakke om et halvt år i stedet for 3 måneder - ... det er som om skuldrene lige sænker sig. Det synes jeg virkelig er vigtigt.

Det kan også være udfordrende at opleve at der mangler tilbud til den mest udfordrede gruppe af ledige – og at de af og til ender i en virksomhedspraktik, de viser sig ikke at være klar til. Sara har af og til oplevet at

det i løbet af kortere tid bliver klart, at en bestemt praktikant faktisk har brug for en anden indsats – at der skal være fokus på noget andet, f.eks. medicinsk behandling, end arbejdsprøvning på det givne tidspunkt:

Men jeg tror faktisk, at i hvert fald i denne situation (ift. en bestemt praktikant (red.))... Og vi har jo haft flere af dem... at det handler om også at vide – de skal jo måske ikke være i jobprøvning lige nu. Og der har jeg jo så lige så stille lært, at - nå men måske de hører til i dén her gruppe eller dén her gruppe i stedet for. Men det er jo også en læringsproces for mig. At vide hvor fa' en man så skal have dem hen. Og jeg har jo ikke indflydelse på at flytte dem derhen.

I disse sager bliver det vigtigt at samarbejdet mellem alle parter i den enkelte sag fungerer, så alle relevante oplysninger bliver delt og den bedst mulige beslutning ift. praktikantens fremadrettede forløb kan træffes. At det ses hvilke muligheder der er for den enkelte. Og samarbejdet er netop noget af det, Sara føler fungerer bedst i praktikkerne:

... jeg synes at jeg har et rigtig godt samarbejde med dig. Og jeg har et godt samarbejde med virksomhedskonsulenterne/jobkonsulenterne hvad de nu hedder. Tina og Alan f.eks. Fordi de lytter til hvad jeg siger... Jeg synes faktisk at dem, jeg arbejder sammen med – dig og virksomhedskonsulenterne – at I har en interesse i at få ting til at ske. Med al deres viden og din viden og min viden, okay hvad er mulighederne, ikke?... Men det kan godt være svært når man oplever hvor hårdt det også kan være. Og hvor firkantet det kan være.

Fremtid – mere af...

Hvis Sara kunne ønske sig noget anderledes i forløbene, skulle det være at tidspresset var mindre – at virksomhedspraktikkerne kunne vare længere. Men samtidig siger hun at fristen for en praktiks afslutning også kan være en drivkraft, der er med til at skubbe praktikanterne fremad:

Og for mig er det jo et dilemma: jeg sidder med en jobkonsulent, som jeg skal også være ordentlig overfor og arbejde sammen med, og med en praktikant som er meget presset. Jeg kan ikke være illoyal nogen af stederne. Det er svært. Men det er rules of the game hér. Men vi kan jo arbejde på at give nogen ting til jobkonsulenten, sådan at der sker nogle fremskridt, fremfor at det kun handler om timer. Og det er vi nødt til at forsøge at gøre. Og det kan vi jo gøre sammen med dem, ved at lave nogle planer og nogle aftaler – så arbejder vi på dét her og dét her... Og det er jo også noget af det, vi to snakker meget om.

Kunsten er i det hele taget at lægge planer, som sørger for fremgang, og som den enkelte praktikant kan klare – og at se at det godt kan handle om andet end stigning i det ugentlige timetal. Noget af det, der kan

være med til både at give og vise energi og fremgang, er når den enkelte praktikants forskellige ressourcer kan sættes i spil i hverdagen. Sara har f.eks. haft en praktikant, der arbejdede med fotografering, og én anden der (udover de gængse arbejdsopgaver) bl.a. fokuserede på design af en møbler til opbevaring af genbrugseffekter:

Ja, altså det vækker i hvert fald sådan en: "Nå okay, kan vi det? Hvad så med alt det dér?" For der er også mange af dem der er meget pligttopfyldende. Det er man vant til på arbejdsmarkedet. Og: "Prøv at høre her, vi skal kunne fungere uden at du er her. Vi er glade for at du er her, og vi vil dig gerne, men hvis du synes det dér er fedt, så gør vi noget af det." Det er da også ret fantastisk som arbejdsplads, at kunne gøre det lidt af tiden, ikke?

Sara har hele tiden praktikanter på pladsen, og det vil hun gerne fortsætte med at have. Hun har fået en god idé om hvor meget arbejde det indebærer, og hvad der kræves af planlægning m.v. for bedst muligt at lykkes med forløbene. ReUse står p.t. overfor en mulig flytning fra deres nuværende adresse på Skovgaardsgade og til bunden af Jægergårdsgade, hvor de bl.a. vil kunne få en større bygning så der kan arbejdes mere indendørs. Det vil give nye muligheder, som Sara håber at kunne bruge ift. fremtidige praktikforløb.

November 2017

Heidi C. M. Frederiksen

Vejleder, Virksomhedscenter Godsbanen